

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a
KLUB ZASTUPNIKA MOST-a NEZAVISNIH LISTA
KLUB ZASTUPNIKA GLAS-a I HSU-a
KLUB ZASTUPNIKA HSS-a
KLUB ZASTUPNIKA IDS-a, PGS-a I RI-a
KLUB ZASTUPNIKA ŽIVOG ZIDA
~~KLUB NEZAVISNIH ZASTUPNIKA~~

U Zagrebu, 04. prosinca 2018. godine

PREDSJEDNIKU
HRVATSKOG SABORA

Predmet: amandmani na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o mirovinskom osiguranju, P.Z. br. 452

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o mirovinskom osiguranju, P.Z. br. 452 podnosimo sljedeće

A M A N D M A N E

I. Na članak 10.

Članak 33. mijenja se i glasi:

„Pravo na starosnu mirovinu ima osiguranik kada navrši 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža.“

O b r a z l o ž e n j e

Predloženim amandmanom propisuju se uvjeti za stjecanje prava na starosnu mirovinu, bez propisivanja prijelaznog razdoblja u kojem bi uvjet dobi bio postupno povećan sa 65 na 67 godina. Uzimajući u obzir usporedne podatke i projekcije za Hrvatsku i zemlje EU, naročito u pogledu očekivanog trajanja života te očekivanog trajanja zdravog života nakon 65. godine, ali i usporednih podataka o stopi zaposlenosti, a prema kojima Hrvatska zaostaje za zemljama EU, to je jasno kako je dobnu granicu za stjecanje prava na starosnu mirovinu potrebno postaviti na 65 godina.

Životni vijek, život u zdravlju nakon 65. godine i drugi pokazatelji ovise o uvjetima života u stvarnom okruženju, radnim uvjetima i tehnologijama, stanju zdravstvene zaštite i njenoj dostupnosti, što su neposredni razlozi hrvatskog zaostajanja za EU prosjekom te posebno za stanjem u razvijenim EU zemljama. Podizanje dobne granice za ostvarenje prava na mirovinu ne znači da će ljudi do tada moći raditi, ali znači da će zbog ranijeg odlaska u mirovinu (jer ne mogu raditi ili ih se poslodavac želi riješiti i zaposliti mlađe) biti trajno kažnjeni nižim mirovinama, što će rezultirati njihovim siromaštvom u starosti. Zbog toga je dobnu granicu potrebno postaviti na 65 godina.

II. Na članak 11.

Članak 34. mijenja se i glasi:

„Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu ima osiguranik kada navrší 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža.“

O b r a z l o Ź e n j e

Predloženim amandmanom propisuju se uvjeti za stjecanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu, bez propisivanja prijelaznog razdoblja u kojem bi uvjet dobi bio postupno povećan sa 60 na 62 godine.

III. Na članak 12.

U članku 35. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

O b r a z l o Ź e n j e

Predloženim amandmanom intervenira se u članak 35. na način da se njime briše odredba stavka 2. kojom je predviđeno podizanje uvjeta dobi za ostvarenje prava na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika sa 60 na 61 godinu od 2027. godine. Radnik koji ima 41 godinu staža osiguranja u efektivnom trajanju i 60 godina života zaslužuje pravo na umirovljenje bez trajnog umanjenja mirovine. Radi se o radnicima koji su već po završetku srednje škole započeli s radom i koji su u pravilu radili u zahtjevnim radnim uvjetima i radno intenzivnim djelatnostima i koji nakon 41 godine mirovinskog staža zaslužuju umirovljenje bez kažnjavanja.

IV. Na članak 24.

U članku 85. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Polazni faktor za određivanje prijevremene starosne mirovine određuje se tako da se polazni faktor iz stavka 1. ovog članka smanjuje za svaki mjesec prije navršenih godina života osiguranika propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu, i to za:

- s navršenih 35 godina mirovinskog staža – za 0,30% po mjesecu
- s navršenih 36 godina mirovinskog staža – za 0,28% po mjesecu
- s navršenih 37 godina mirovinskog staža – za 0,26% po mjesecu

- s navršениh 38 godina mirovinskog staža – za 0,22% po mjesecu
- s navršениh 39 godina mirovinskog staža – za 0,13% po mjesecu
- s navršениh 40 godina mirovinskog staža – za 0,09% po mjesecu.

Iza stavka 3. dodaje novi stavak 4 koji glasi:

„(4) Polazni faktor za određivanje starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika iz članka 35. ovoga Zakona, koji prvi put stječe mirovinu nakon navršene 60. godine života i ima 41 godinu staža osiguranja u efektivnom trajanju, utvrđuje se tako da se polazni faktor iz stavka 1. ovoga članka povećava za 0,15% po mjesecu za svaki mjesec nakon navršениh godina života osiguranika propisanih za stjecanje prava na tu mirovinu, a najviše za pet godina. Za određivanje obiteljske mirovine nakon smrti ovoga osiguranika koji je umro nakon navršene 60. godine i 41 godine staža osiguranja u efektivnom trajanju i nije stekao mirovinu, primjenjuje se isti polazni faktor.“

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

O b r a z l o ž e n j e

Predloženim amandmanom uspostavlja se degresivni sustav umanjenja polaznog faktora za određivanje prijevremene starosne mirovine. Polazni faktor za određivanje mirovine umanjuje se razmjerno nedostajućim mjesecima prije navršениh godina života za stjecanje prava na starosnu mirovinu na način da umanjenje postaje manje kako je broj nedostajućih mjeseci manji. Time se postiže razmjernost u umanjenju polaznog faktora, jer je umanjenje najveće kada je broj nedostajućih mjeseci najveći, te se postupno smanjuje kako se osiguranik približava dobnoj granici za starosnu mirovinu. Ovakvim rješenjem stimulira se kasniji odlazak u prijevremenu starosnu mirovinu, jer je blaži u kažnjavanju onih osiguranika koji imaju više godina života i više godina mirovinskog staža u trenutku umirovljenja, čime se postiže veća održivost mirovinskog sustava.

Osim toga, predloženi amandman predviđa nagrađivanje duljeg ostanka u svijetu rada onim osiguranicima koji su ostvarili uvjete za starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika i to na način da se propisuje uvećanje polaznog faktora za određivanje mirovine za 0,15% po svakom mjesecu nakon navršениh godina života za stjecanje prava na tu mirovinu. Takvim uređenjem potiče se dulji ostanak u svijetu rada onih koji to žele i mogu, čime se doprinosi rasterećenju mirovinskog sustava.

V. Na članak 30.

U članku 99. stavku 3. točka 11. briše se.

O b r a z l o ž e n j e

Predloženim amandmanom onemogućuje se rad korisnicima prijevremene starosne mirovine. Cilj mirovinske reforme, kao što ističe i sam predlagatelj, mora biti postizanje održivosti mirovinskog sustava. Omogućavanje rada korisnicima prijevremene mirovine, uz zadržavanje isplate pune mirovine, imalo bi upravo suprotne učinke, te bi vodilo povećanju pritiska na

mirovinski sustav, izazivajući istovremeno ozbiljne poremećaje na tržištu rada. Naime, ovakvo rješenje predstavljalo bi poticaj poslodavcima za slanje radnika u prijevremenu mirovinu te njihovo ponovno uzimanje u radni odnos po fleksibilnijim oblicima ugovora o radu, što bi nesumnjivo predstavljalo nelojalnu konkurenciju radnicima. Radnici će prihvaćati prijevremenu umirovljenje i mogućnost dodatnog rada ako izračun pokaže kako će iznos mirovine i polovice plaće biti veći od iznosa plaće koju su imali do tada. Istovremeno, iako bi to kratkoročno moglo značiti veća primanja za osobu koja se odluči na takvu mogućnost, dugoročno bi rezultiralo manjom mirovinom i većim rizikom od siromaštva u starosti, budući da dodatni rad nakon odlaska u prijevremenu mirovinu, prema predloženom rješenju, ne omogućuje kasniju promjenu polaznog faktora, što znači da jednom utvrđeni postotak penalizacije prijevremene mirovine ostaje trajan.

Ako predlagatelj želi omogućiti rad korisnicima prijevremene mirovine tada bi rješenje trebalo tražiti u pravcu omogućavanja rada do polovice punog radnog vremena, uz zadržavanje prava na isplatu prijevremene mirovine umanjene za 50% (tzv. djelomično, odnosno parcijalno umirovljenje). Po prestanku rada takvim je korisnicima potrebno napraviti preračun mirovine kako bi ostvarili pravo na novu uvećanu mirovinu, uključujući i ponovni izračun polaznog faktora. Takvim rješenjem bi stimulacija za odlazak u prijevremenu starosnu mirovinu bila manja, a ono nedvojbeno više pridonosi održivosti mirovinskog sustava od prijedloga o zadržavanju prava na isplatu punog iznosa mirovine.

VI. Na članak 31.

U članku 100. stavku 8. riječi „prijevremene starosne mirovine“ brišu se

O b r a z l o ž e n j e

Predloženim amandmanom vrši se usklađivanje s amandmanom V.

VII. Na članak 44.

Članak 180. mijenja se i glasi:

„(1) Iznimno od članka 33. ovog Zakona pravo na starosnu mirovinu stječe osiguranik (žena) kada navrší 15 godina mirovinskog staža i

- u 2019. godini – 62 godine i 3 mjeseca života
- u 2020. godini – 62 godine i 6 mjeseci života
- u 2021. godini – 62 godine i 9 mjeseci života
- u 2022. godini – 63 godine života
- u 2023. godini – 63 godine i 3 mjeseca života
- u 2024. godini – 63 godine i 6 mjeseci života
- u 2025. godini – 63 godine i 9 mjeseci života
- u 2026. godini – 64 godine života
- u 2027. godini – 64 godine i 3 mjeseca života
- u 2028. godini – 64 godine i 6 mjeseci života
- u 2029. godini – 64 godine i 9 mjeseci života.

(2) U razdoblju od stupanja na snagu ovoga Zakona do 31. prosinca 2029. osiguraniku - ženi koja prvi put stječe pravo na mirovinu i ima najmanje 35 godina mirovinskog staža polazni faktor za određivanje starosne mirovine nakon navršene starosne dobi iz stavka 1. ovoga članka povećava se za postotak iz članka 85. stavka 3. ovoga Zakona za svaki mjesec koji je protekao od navedene navršene starosne dobi do dana ostvarivanja prava, a najviše za pet godina.“

O b r a z l o ž e n j e

Osiguranici žene ostvaruju pravo na starosnu mirovinu u prijelaznom razdoblju pod povoljnijim uvjetima u odnosu na muškarce u smislu dobi. Predloženim amandmanom dobna granica za stjecanje prava na starosnu mirovinu za žene podiže se za 3 mjeseca po kalendarskoj godini, čime bi prijelazno razdoblje završilo 2029. godine i od 2030. godine i žene i muškarci stjecali bi pravo na starosnu mirovinu pod istim uvjetima.

Žene u Hrvatskoj još uvijek u najvećoj mjeri vode brigu o kućanstvu, djeci te starijim osobama, a društvo nedovoljno osigurava odgovarajuću institucionalnu skrb koja bi rasteretila žene. Dok društvo ne ispuni navedene pretpostavke svako ubrzavanje izjednačavanja dobi za umirovljenje za žene znači dodatni pritisak na žene, što će neminovno rezultirati njihovim ranijim izlaskom iz svijeta rada kroz prijevremeno umirovljenje, čime se žene dodatno kažnjavaju i stavljaju u svojevrsan neravnopravan položaj u odnosu na muškarce.

VIII. Na članak 45.

U članku 181. stavku 3. broj: „2026.“ zamjenjuje se brojem: „2029.“.

O b r a z l o ž e n j e

Predloženim amandmanom vrši se usklađivanje s amandmanom VII.

IX. Na članak 46.

Članak 182. mijenja se i glasi:

„Iznimno od članka 34. ovog Zakona, pravo na prijevremenu starosnu mirovinu stječe osiguranik – žena kada navrši:

- u 2019. godini - 57 godina i 3 mjeseca života i 32 godine i 3 mjeseca mirovinskog staža
- u 2020. godini - 57 godina i 6 mjeseci života i 32 godine i 6 mjeseci mirovinskog staža
- u 2021. godini - 57 godina i 9 mjeseci života i 32 godine i 9 mjeseci mirovinskog staža
- u 2022. godini - 58 godina života i 33 godine mirovinskog staža
- u 2023. godini - 58 godina i 3 mjeseca života i 33 godine i 3 mjeseca mirovinskog staža
- u 2024. godini - 58 godina i 6 mjeseci života i 33 godine i 6 mjeseci mirovinskog staža
- u 2025. godini - 58 godina i 9 mjeseci života i 33 godine i 9 mjeseci mirovinskog staža
- u 2026. godini - 59 godina života i 34 godine mirovinskog staža
- u 2027. godini - 59 godina i 3 mjeseca života i 34 godine i 3 mjeseca mirovinskog staža
- u 2028. godini - 59 godina i 6 mjeseci života i 34 godine i 6 mjeseci mirovinskog staža

- u 2029. godini - 59 godina i 9 mjeseci života i 34 godine i 9 mjeseci mirovinskog staža.“

O b r a z l o ž e n j e

Osiguranici žene pravo na prijevremenu starosnu mirovinu u prijelaznom razdoblju ostvaruju pod povoljnijim uvjetima u odnosu na muškarce u smislu dobi i mirovinskog staža. Predloženim amandmanom propisani uvjeti za prijevremenu starosnu mirovinu podižu se za po 3 mjeseca po kalendarskoj godini. Prijelazno razdoblje završilo bi 2029. godine te bi i žene i muškarci od 2030. godine ostvarivali pravo na prijevremenu starosnu mirovinu pod jednakim uvjetima.

X. Na članak 47.

Članak 183. mijenja se i glasi:

„U razdoblju od stupanja na snagu ovog Zakona do 31. prosinca 2030. godine, iznimno od članka 85. stavka 2. ovog Zakona osiguraniku – ženi, koja stječe pravo na prijevremenu starosnu mirovinu, polazni faktor za određivanje te mirovine iznosi:

u 2019. godini:

- s navršenih do i 33 godine i 3 mjeseca mirovinskog staža: 0,30% po mjesecu
- s navršenih 34 godine i 3 mjeseca mirovinskog staža: 0,28% po mjesecu
- s navršenih 35 godina i 3 mjeseca mirovinskog staža: 0,26% po mjesecu
- s navršenih 37 godina mirovinskog staža: 0,22% po mjesecu
- s navršenih 38 godina mirovinskog staža: 0,13% po mjesecu
- s navršenih 39 godina mirovinskog staža: 0,09% po mjesecu

u 2020. godini:

- s navršenih do i 33 godine i 6 mjeseci mirovinskog staža: 0,30% po mjesecu
- s navršenih 34 godine i 6 mjeseci mirovinskog staža: 0,28% po mjesecu
- s navršenih 35 godina mirovinskog staža: 0,26% po mjesecu
- s navršenih 37 godina mirovinskog staža: 0,22% po mjesecu
- s navršenih 38 godina mirovinskog staža: 0,13% po mjesecu
- s navršenih 39 godina mirovinskog staža: 0,09% po mjesecu

u 2021. godini:

- s navršenih do i 33 godine i 9 mjeseci mirovinskog staža: 0,30% po mjesecu
- s navršenih 34 godine i 9 mjeseci mirovinskog staža: 0,28% po mjesecu
- s navršenih 35 godina mirovinskog staža: 0,26% po mjesecu
- s navršenih 37 godina mirovinskog staža: 0,22% po mjesecu
- s navršenih 38 godina mirovinskog staža: 0,13% po mjesecu
- s navršenih 39 godina mirovinskog staža: 0,09% po mjesecu

u 2022. godini:

- s navršene do i 34 godine mirovinskog staža: 0,30% po mjesecu
- s navršenih 35 godina mirovinskog staža: 0,28% po mjesecu

- s navršenih 36 godina mirovinskog staža: 0,26% po mjesecu
- s navršenih 37 godina mirovinskog staža: 0,22% po mjesecu
- s navršenih 38 godina mirovinskog staža: 0,13% po mjesecu
- s navršenih 39 godina mirovinskog staža: 0,09% po mjesecu

u 2023. godini:

- s navršene do i 34 godine i 3 mjeseca mirovinskog staža: 0,30% po mjesecu
- s navršenih 35 godina i 3 mjeseca mirovinskog staža: 0,28% po mjesecu
- s navršenih 36 godina mirovinskog staža: 0,26% po mjesecu
- s navršenih 37 godina mirovinskog staža: 0,22% po mjesecu
- s navršenih 38 godina mirovinskog staža: 0,13% po mjesecu
- s navršenih 39 godina mirovinskog staža: 0,09% po mjesecu

u 2024. godini:

- s navršene do i 34 godine i 6 mjeseci mirovinskog staža: 0,30% po mjesecu
- s navršenih 35 godina i 6 mjeseci mirovinskog staža: 0,28% po mjesecu
- s navršenih 36 godina mirovinskog staža: 0,26% po mjesecu
- s navršenih 37 godina mirovinskog staža: 0,22% po mjesecu
- s navršenih 38 godina mirovinskog staža: 0,13% po mjesecu
- s navršenih 39 godina mirovinskog staža: 0,09% po mjesecu

u 2025. godini:

- s navršene do i 34 godine i 9 mjeseci mirovinskog staža: 0,30% po mjesecu
- s navršenih 35 godina i 9 mjeseci mirovinskog staža: 0,28% po mjesecu
- s navršenih 36 godina mirovinskog staža: 0,26% po mjesecu
- s navršenih 37 godina mirovinskog staža: 0,22% po mjesecu
- s navršenih 38 godina mirovinskog staža: 0,13% po mjesecu
- s navršenih 39 godina mirovinskog staža: 0,09% po mjesecu

u 2026. godini:

- s navršenih do i 35 godina mirovinskog staža: 0,30% po mjesecu
- s navršenih 36 godina mirovinskog staža: 0,28% po mjesecu
- s navršenih 37 godina mirovinskog staža: 0,22% po mjesecu
- s navršenih 38 godina mirovinskog staža: 0,13% po mjesecu
- s navršenih 39 godina mirovinskog staža: 0,09% po mjesecu

u 2027. godini:

- s navršenih do i 35 godina mirovinskog staža: 0,30% po mjesecu
- s navršenih 36 godina mirovinskog staža: 0,28% po mjesecu
- s navršenih 36 godina i 3 mjeseca mirovinskog staža: 0,26% po mjesecu
- s navršenih 37 godina i 3 mjeseca mirovinskog staža: 0,22% po mjesecu
- s navršenih 38 godina i 3 mjeseca mirovinskog staža: 0,13% po mjesecu
- s navršenih 39 godina i 3 mjeseca mirovinskog staža: 0,09% po mjesecu

u 2028. godini:

- s navršenih do i 35 godina mirovinskog staža: 0,30% po mjesecu
- s navršenih 36 godina mirovinskog staža: 0,28% po mjesecu
- s navršenih 36 godina i 6 mjeseci mirovinskog staža: 0,26% po mjesecu
- s navršenih 37 godina i 6 mjeseci mirovinskog staža: 0,22% po mjesecu

- s navršenih 38 godina i 6 mjeseci mirovinskog staža: 0,13% po mjesecu
- s navršenih 39 godina i 6 mjeseci mirovinskog staža: 0,09% po mjesecu

u 2029. godini:

- s navršenih do i 35 godina mirovinskog staža: 0,30% po mjesecu
- s navršenih 36 godina mirovinskog staža: 0,28% po mjesecu
- s navršenih 36 godina i 9 mjeseci mirovinskog staža: 0,26% po mjesecu
- s navršenih 37 godina i 9 mjeseci mirovinskog staža: 0,22% po mjesecu
- s navršenih 38 godina i 9 mjeseci mirovinskog staža: 0,13% po mjesecu
- s navršenih 39 godina i 9 mjeseci mirovinskog staža: 0,09% po mjesecu.“

O b r a z l o ž e n j e

S obzirom na prijelazno razdoblje u kojem osiguranici žene mogu ostvariti pravo na prijevremenu starosnu mirovinu pod povoljnijim uvjetima u odnosu na muškarce, potrebno je, radi usklađenja s amandmanima IV. I IX. propisati umanjenje polaznog faktora za određivanje prijevremene starosne mirovine.

Predsjednik Kluba zastupnika SDP-a

Arsen Bauk

Predsjednik Kluba zastupnika Mosta nezavisnih lista

Nikola Grmoja

Predsjednica Kluba zastupnika Glasa i HSU-a

Anka Mrak Taritaš

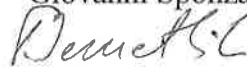
Predsjednik Kluba zastupnika HSS-a

Krešo Beljak

Predsjednik Kluba zastupnika IDS-a,
PGS-a i RI-a

Giovanni Sponza

us

Predsjednik Kluba zastupnika Živog zida
i SNAGA-e

Ivan Pernar

P.O.

PREDsjednik KLUBA NEZAVISNIH ZASTUPNIK
BOJAN GLAVASEVIC

P.O.